

Notat

Dato: 28.10.2020
Dok.nr.: 158860-20

Helhedsorienteret og tværgående ungeindsats i Norddjurs Kommune

I det følgende beskrives et forslag til, hvordan en helhedsorienteret ungeindsats med et samarbejde på tværs af Norddjurs Kommunes beskæftigelses-, uddannelses- og socialindsatser kan tilrettelægges.

Den nye hovedlov

På nuværende tidspunkt arbejdes der på udformningen af en ny "hovedlov" (Lov om helhedsorienteret indsats), der forventes at træde endelig i kraft fra og med 2023. Målgruppen for hovedloven er voksne borgere - dvs. borgere over 25 år - med komplekse problemer.

Formålet med hovedloven er at forpligte kommunerne til at give disse borgere et tilbud om en sammenhængende udredning, visitation, afgørelse og opfølgning i forhold indsatser, hvor der er behov for en tæt koordination mellem beskæftigelsesområdet og socialområdet. Der er tale om et tilbud om en samlet plan, som borgerne ikke er forpligtet til at modtage, men som kommunerne skal kunne tilbyde.

Selv om den nye hovedlov kun omfatter voksne borgere, så er der imidlertid en række elementer og intentioner i lovgivningen, som det giver god mening at tage udgangspunkt i, når man også ønsker at skabe et helhedsorienteret og tværgående tilbud til unge i aldersgruppen 18-25 år og i visse tilfælde også til unge i alderen 15-17 år.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Social- og Indenrigsministeriet parallelt hermed - jfr. regeringens lovprogram for 2020/21 - også er på vej med en ændring af Lov om social service. Lovændringen skal sikre, at overgangen til voksenlivet for unge med "betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse" via en helhedsorienteret og tværgående dialog med den enkelte unge og dennes forældre forberedes i god tid, inden den unge fylder 18 år.

Målgruppe for en helhedsorienteret ungeindsats - de mest udsatte unge

Hovedmålgruppen for nærværende forslag til en helhedsorienteret indsats er en mindre gruppe af de mest udsatte unge i Norddjurs Kommune. Dvs. den gruppe af unge i alderen 18-29 år, som har meget komplekse og sammensatte problemer, og hvor der er behov for at få udarbejdet en fælles plan for en koordineret og sammenhængende indsats, hvis der skal sikres og fastholdes et tydeligt uddannelses- eller beskæftigelsesperspektiv.

Dette kan være unge med f.eks. meget alvorlige psykiske lidelser, svære fysiske handicap og kroniske lidelser, omfattende misbrugsproblemer eller sociale og adfærdsmæssige vanskeligheder. Ofte vil der være tale om unge med en kombination af flere af de nævnte problemer.

Fælles for de unge i målgruppen er, at deres problemer er så komplekse og sammensatte, at de i deres aktuelle livssituation har meget vanskeligt ved at påbegynde og gennemføre en uddannelse eller få og fastholde et arbejde.

Målgruppen omfatter ikke unge, hvor deres handicap eller sygdom er så alvorlig, at det er åbenlyst, at de ikke har udsigt til at komme i uddannelse eller beskæftigelse.

Mens der i hovedloven lægges op til, at de voksne borgere selv kan vælge, om de vil modtage et tilbud om en samlet plan, så lægges der i det følgende op til, at det er Norddjurs Kommunes klare udgangspunkt, at der i alle sager med udsatte unge skal laves en samlet plan, hvor det giver mening.

Jfr. den ovennævnte ændring af serviceloven, så skal det bemærkes, at det også for nogle grupper af udsatte unge i alderen 15-17 år kan være hensigtsmæssigt på et meget tidlige tidspunkt at få udarbejdet en samlet indsatsplan. Dette vil i disse tilfælde bero på en individuel faglig vurdering.

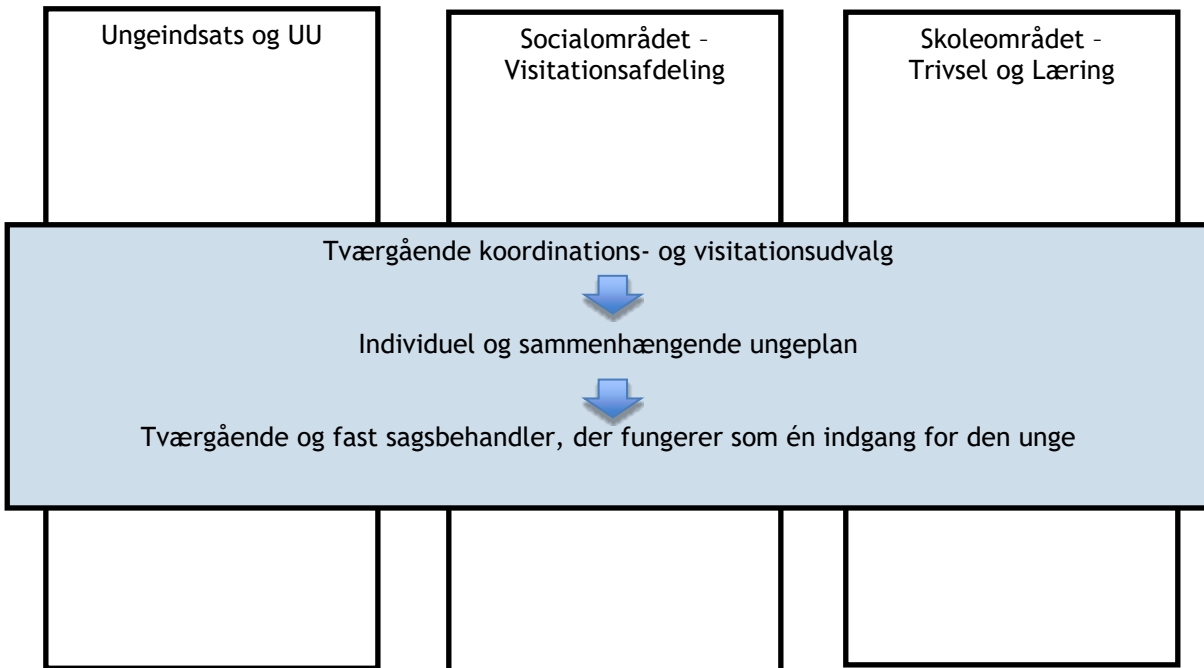
I aldersgruppen 15-17 år kan der f.eks. være tale om udsatte unge, der allerede er flyttet hjemmefra og som har behov for en omfattende støtte til at få en hverdag med uddannelse eller beskæftigelse samt sociale og familiemæssige relationer til at fungere.

Kernen i den helhedsorienterede ungeindsats

For at sikre en samlet ungeindsats på tværs af Norddjurs Kommunes beskæftigelses-, uddannelses- og socialindsatser foreslås det, at der etableres et fælles koordinations- og visitationsudvalg.

Udvalget vil bestå af 5-7 faste medlemmer i form af 2 ledelsesrepræsentanter og 2-4 sagsbehandlere fra Ungeindsatsen og UU samt Socialområdets visitationsafdeling. Desuden deltager en fast medarbejder fra Trivsel og Læring i udvalget. Ved behandlingen af de konkrete sager deltager desuden den eller de sagsbehandlere, der bringer en sag frem for udvalget.

Organiseringen af den helhedsorienterede ungeindsats kan illustreres på følgende måde:

Koordinations- og visitationsudvalget har to hovedopgaver:

- **Udarbejde en individuel og sammenhængende ungeplan**, der skal være omdrejningspunktet for alt arbejde med den enkelte unge. Ungeplanen skal udarbejdes i samarbejde med den unge og skal sikre, at den unge oplever, at der arbejdes med samme målsætninger på tværs af den kommunale organisation, og at den unges motivation og ressourcer bliver bragt i spil.

Ungeplanen er således et aktivt redskab til at skabe et koordineret og individuelt tilpasset forløb, der kan bringe den unge i retning af uddannelse og beskæftigelse, eller medvirke til en afklaring af det fremtidige forsørgelsesgrundlag.

Medlemmerne af koordinations- og visitationsudvalget er fortsat ledelsesmæssigt og organisatorisk forankret i de forskellige dele af den eksisterende kommunale organisation, og udarbejdelsen af ungeplanen sker under hensyntagen til de politikker og kvalitetstandarder, der er vedtaget på de enkelte fagudvalgsområder.

Myndighedsansvaret og den forudgående sagsbehandling er ligeledes fastholdt på de respektive fagområder, hvor der også fortsat skal udarbejdes evt. lovpligtige handle- og opfølgingsplaner.

Det er derfor et helt afgørende forhold, at medlemmerne af koordinations- og visitationsudvalget forud for behandlingen af de enkelte sager har sikret sig, at de på udvalgsmøderne har fuld kompetence til at træffe beslutning om, hvordan ungeplanen skal udformes.

Det er ligeledes et afgørende forhold, at udvalgsmedlemmerne har sikret sig, at arbejdet med at iværksætte de besluttede indsatser kan påbegyndes hurtigst muligt efter mødet.

I den forbindelse er det et krav til cheferne på de forskellige fagområder, at de får tilrettelagt deres interne beslutnings- og arbejdsprocesser på en sådan måde, at de maksimalt understøtter koordinations- og visitationsudvalgets arbejde.

Det er en leder på et af de tre fagområder, der er repræsenteret i koordinations- og visitationsudvalget, som træffer beslutning om, hvorvidt en sag vurderes at være så kompleks, at den skal forelægges for udvalget. For at sikre en hurtig beslutningsproces er det samtidig den pågældende leders ansvar, at sagen ved forelæggelsen for udvalget er så velbelyst, at der på udvalgsrådet er tilstrækkelig grundlag for at træffe en endelig beslutning om iværksættelsen af de nødvendige indsatser for den unge.

- **Udpege en fast sagsbehandler for den unge**, der skal fungere som én indgang til hele kommunen for den unge, og sikre en hurtig og koordineret udmøntning af den lagte plan.

Det er vigtigt, at sagsbehandleren får handlefrihed til at kunne reagere hurtigt i forbindelse med udmøntningen af ungeplanen, og til undervejs at kunne foretage mindre justeringer i indsatserne, hvis der opstår behov for dette.

Sammen med koordinations- og visitationsudvalget aftales det derfor i hver enkelt sag, at sagsbehandleren - uden yderligere inddragelse af udvalget - får kompetence til selv at iværksætte eller tilpasse indsatser inden for en forud aftalt budget- og handlingsramme på f.eks. 25.000 - 50.000 kr. Dette kan f.eks. være med henblik på, at den unge kan få ekstra mentorstøtte eller bostøtte i en periode, bevilning af hjælp til befordring eller andre enkeltydelser og tildeling af særlige hjælpemidler.

Det aftales ligeledes med sagsbehandleren ved opstarten af indsatserne, hvornår der skal foretages en opfølgning på sagen i koordinations- og visitationsudvalget.

For at understøtte den faste sagsbehandlers arbejde kan koordinations- og visitationsudvalget beslutte, at der i særligt komplicerede sager skal sammensættes en fast baggrundsgruppe, som sagsbehandleren kan kontakte for at sikre størst mulig sammenhæng i indsatsen for den unge. Baggrundsgruppen kan bestå af medarbejdere fra både myndigheds- og udførersiden.

Hvis der opstår behov for væsentlige ændringer i ungeplanen eller sagsbehandleren er i tvivl om, hvordan de besluttede indsatser fremover skal tilrettelægges, så forelægges sagen på ny til behandling i koordinations- og visitationsudvalget. Det er forventningen, at der gradvis vil opstå en fælles forståelse af, hvad der er gængs praksis for inddragelsen af udvalget undervejs i de forskellige sagsforløb.

Sagsbehandleren skal så vidt muligt følge den unge i forbindelse med evt. overgange mellem forskellig lovgivning og ved skift mellem myndhedsområder, og således i videst muligt omfang skabe kontinuitet og følge den unge hele vejen frem mod uddannelse, beskæftigelse eller endelig afklaring af forsørgelsesgrundlag. Hvis det undervejs i den unges forløb - undtagelsesvist - viser sig, at det kan være hensigtsmæssigt med et sagsbehandlerskift, så skal dette forelægges for koordinations- og visitationsudvalget.

Når den unge er godt forankret i et uddannelsesforløb, har fået en fast tilknytning til arbejdsmarkedet eller har fået afklaret sit fremtidige forsørgelsesgrundlag, så ophører sagsbehandleren med at følge sagen med mindre, at særlige personlige eller sociale forhold hos den unge taler for dette.

Ud over de to ovennævnte hovedopgaver, så er det forventningen, at koordinations- og visitationsudvalget også via sit tværgående virke kan komme til at yde et afgørende bidrag til at:

- skabe en fælles forståelse blandt ledere og medarbejdere for betydningen af en gradvis og målrettet udbygning af et struktureret og bredt funderet samarbejde på tværs af Ungeindsatsen og UU, Socialområdet og Skoleområdet.
- sætte yderligere fokus på betydningen af gode overgange og sammenhængende sagsforløb ved skift fra lovgivning og tilbud rettet mod børn/unge til en voksenindsats.
- etablere en systematisk vidensdeling og opbygning af faglige kompetencer på tværs af den samlede kommunale organisation.